

Prof. MUDr. Evžen Weigl, CSc.

Ústav Imunologie lékařské fakulty UP
Hněvotínská 3
Olomouc

Oponentský posudek na habilitační práci MUDr. Jarmily Čelakovské, Ph.D.

Vliv potravinových a inhalačních alergenů na průběh atopické dermatitidy, vztah k dalším projevům atopie

Habilitační práce je předložena ve formě komentovaného souboru 21 publikací jednoznačně orientovaných k tématu habilitační práce. Jde o dlouhodobě aktuální mezioborovou problematiku, která řeší vztah alergických procesů vázaných na potravinové a inhalační alergeny s projevy atopické dermatitidy. Naše současné znalosti o etiopatogenezi těchto chorobných stavů jsou určovány neúplnou mozaikou poznatků klinických, imunologických a molekulárně biologických v závislosti na zvoleném metodickém přístupu. Dr. Čelakovská preferovala klinickou formu výzkumu založenou na alergologické metodologii a opřenu o imunologická laboratorní vyšetření. Základem byl vlastní soubor pacientů s atopickou dermatitidou a projevy potravinové nebo inhalační alergie monitorovaný v průběhu 12 let výzkumné práce. Dlouhodobé klinické sledování souboru pacientů umožnilo formulovat některé diagnostické a prognostické závěry o souvislosti atopické dermatitidy s potravinovou alergií, alergickou rhinitidou, případně bronchiálním astmatem u adolescentů a dospělých. Výsledky jsou o to významnější, že tato věková kategorie pacientů je v literatuře velmi málo komentovaná. Kromě toho jsou výstupem výzkumu i některá praktická doporučení pro dermatologickou praxi.

Získané výsledky byly zveřejněny převážně formou původních vědeckých prací v časopisech s IF. U osmnácti z nich je MUDr. Čelakovská první autorkou. Některé práce vztahující se k tématu habilitační práce byly uveřejněny v českých nebo slovenských odborných časopisech bez IF. Považuji nicméně za významné, že např. práce publikované v časopise Česko-slovenská dermatologie byly celkem pětkrát oceněny redakční radou tohoto odborného časopisu. Významná je také skutečnost, že publikace shrnuté v habilitační práci představují pouze část publikačních aktivit uchazečky.

Závěr: Habilitační práce předložená MUDr. Jarmilou Čelakovskou dokumentuje vysokou odbornou úroveň předkladatelky, její schopnost koncepční vědecké práce i potenciál k praktické aplikaci výsledků. Dokládá také její mezioborovou orientaci. Doporučuji proto, aby habilitační práce byla přijata k veřejné

obhájbě a na jejím základě, v souladu se zněním vysokoškolského zákona, jí byl udělen titul docenta v oboru dermatovenerologie.

K habilitační práci mám jeden dotaz: u atopické dermatitidy, která často zahajuje alergický pochod vedoucí k manifestaci závažných alergických stavů, je na molekulární úrovni prokázána porucha bariérové funkce epidermis. Uvádíte, že tento defekt zvyšuje riziko např. bronchiálního astmatu. Jak si konkrétně představujete kauzální souvislosti?

V Olomouci dne 30.4. 2018

Prof. MUDr. Evžen Weigl, CSc.